

Justitsministeriet
Lovafdelingen
jm@jm.dk

1. november 2010

Benedicte Federspiel
Dok. 107689/

Løsningsmodeller for indførelse af en europæisk aftaleret for forbrugerne og erhvervslivet

Justitsministeriet har den 8. september 2010 sendt Kommissionens grøn bog om løsningsmodeller for indførelse af en europæisk aftaleret for forbrugerne og erhvervslivet (KOM(2010) 348 endelig) i høring (sagsnr. 2010-7220/21-0068).

Uanset at Forbrugerrådet har forståelse for, at ministeriet gerne vil være på forkant med henblik på at besvare Kommissionens grøn bog, skal Forbrugerrådet påpege, at fristen for høringen til Kommissionen først udløber den 31. januar 2011, og Forbrugerrådet har derfor ikke tre måneder inden udarbejdet en endelig stillingtagen til denne grøn bog, som i øvrigt naturligvis drøftes med vores europæiske forbrugerorganisation BEUC.

Forbrugerrådet deltager i det såkaldte Sounding Board, som er nedsat af DG JURI med henblik på at supplere arbejdet i den nedsatte akademikerekspertgruppe med holdninger fra alle stakeholders. Der er imidlertid ikke tale om en tilfredsstillende proces, der består af kortvarige møder og deltagelse af så mange forskellige organisationer, at det er vanskeligt at opnå noget på den korte tid.

Forbrugerrådet skal påpege, at grønbogens argumentation for fælles regler lægger sig meget tæt op ad argumentationen bag udkastet til direktiv vedrørende forbrugerrettigheder. Kommissionen synes desværre ikke umiddelbart at have lært af de problemer, der opstod ved fremsættelsen af forbrugerrettighedsdirektivet, hvor der i dag er fremsat ca. 1.400 ændringsforslag til udkast til betænkning i parlamentet.

Forbrugerrådet skal her begrænse sig til at udtale, at vi naturligvis går ind for, at det skal være muligt at udnytte det indre marked, men at det skal være på borgernes præmisser, og køb over grænserne skal ikke være et mål i sig selv. Forbrugerrådet skal ikke her gentage de mange grunde til, at forbrugerne ikke udnytter køb over grænserne/på nettet, men som hverken har sammenhæng med de foreslåede regler i forbrugerrettighedsdirektivet eller med de forslag, der nævnes i grønbogen vedrørende harmonisering af aftaleretten. Forbrugerne kan have mange grunde til ikke at købe på nettet eller over grænserne, som intet har med lovgivning at gøre, ligesom erhvervslivet har en lang række grunde til ikke at ønske at sælge på nettet eller over grænserne, hvilket heller ikke har med disse regler at gøre.

Der rejses en lang række problemer i forbindelse med en eventuel harmonisering af aftaleretten, også i forbindelse med de nævnte syv ”options”, og på nuværende tidspunkt kan Forbrugerrådet derfor kun anbefale, at en kommende lovgivning tager sigte på business-to-business-aftaler.

Løsningsmodel 4, som består i, at forbrugerne og virksomhederne frit (?) skal kunne vælge at bruge et frivilligt aftalekompleks som et alternativ til den lovgivning, de kender, har været indgående diskuteret af ekspertkomiteen på et tidspunkt, hvor høringen ikke er afsluttet. Forbrugerrådet skal vedrørende dette anføre følgende:

At man vedrørende aftaler mellem to erhvervsdrivende kan finde det ubetænkeligt, at disse selv bestemmer, hvilket retsgrundlag der skal gælde, er ikke Forbrugerrådets problem, om end det allerede er blevet nævnt, at mange mindre virksomheder ikke vil have overblik over, på hvilke måder et sådant system adskiller sig fra den lovgivning, de er vant til.

Imidlertid vil det være dybt kompliceret for forbrugere at blive mødt med, hvilken lovgivning de skal vælge, når det drejer sig om områder, hvor selv jurister ikke er bekendt med alle detaljer i lovgivningen og fortolkningen heraf. Det fremgår endda af møder, som Forbrugerrådet har deltaget i, at det slet ikke er sikkert, at forbrugere får en valgmulighed overhovedet.

Det fremgår også af møderne i Kommissionen, at det ”frivillige” system vil annullere de bestemmelser i Rom-konventionen I, hvorefter forbrugeren som alt overvejende hovedregel er dækket af den lovgivning, inkl. bindende retsregler, som gælder i egen hjemstat. Det finder vi klart uacceptabelt.

Forbrugerrådet skal i forbindelse med de nye drøftelser af aftalelovgivningen minde om, at det, efter forslaget til direktiv om forbrugerrettigheder blev fremsat, har vist sig, at Kommissionen ikke var bekendt med den lovgivning, der findes i medlemsstaterne, og derfor heller ikke havde overblik over, hvad forslagene måtte medføre af forringelser nationalt. Dette vil gælde i endnu højere grad inden for den generelle aftaleret, som endda i en lang række lande består i domspraksis og ikke i nedskrevet lovgivning.

Forbrugerrådet følger fortsat denne sag og deltager i den nedsatte referencegruppe. Forbrugerrådet håber, at vi sammen med vores kollegaorganisationer i de øvrige lande samt BEUC vil kunne udarbejde et høringssvar i tilstrækkelig tid til også at kunne påvirke den danske besvarelse. Forbrugerrådet skal derfor anmode om, at ministeriet ikke forcerer et svar frem på et tidspunkt, hvor forbrugerorganisationerne ikke har taget stilling – i betragtning af at fristen først udløber den 31. januar 2011.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Afdelingschef

Benedicte Federspiel
Chefkonsulent